

Generale, wyzwalałście Poznań...

Wywiad z gen. płk. G. I. Chietagurowem
specjalnie dla „Głosu“

Dziś mija 45 rocznica powstania Armii Radzieckiej i równocześnie 18 rocznica wyzwolenia Poznania spod okupacji hitlerowskiej. Z tej okazji zwróciliśmy się do dowódcy grupy wojsk północnych Sił Zbrojnych ZSRR — gen. płk. Georgija Iwanowicza Chietagurowa z prośbą o wywiad. Gen. Chietagurow, Bohaler Związku Radzieckiego uczestniczył w wyzwoleniu Poznania.

— Towarzysz General 18 lat temu dowodził jednostkami, które wyzwoliły nasze miasto. Jak przebiegała operacja poznańska?

— Bitwa o Poznań rozpoczęła się 23 stycznia 1945 r. o godz. 13 — walkami o zewnętrzną linię umocnień niemieckich otaczających miasto. Prowadziliśmy ciężkie walki celem otoczenia i zniszczenia nieprzyjaciela między rzeką Wartą a zewnętrznym pasem obrony Poznania. Wojska niemieckie stawiały przez 8 dni zacięty opór. Nie udało nam się przełamać umocnień zewnętrznych od wschodu, od strony Swarzędza, jak również od południa i północy. Toteż po dokonaniu głębokiego obejścia od północy i południa, po sforsowaniu Warty przez formacje wojsk radzieckich gen. pik. W. I. Czujkowa — Poznań został okrzyszony.

Atak na samo miasto rozpoczął się 31 stycznia 1945 r. o godz. 13. System niemieckich umocnień obronnych na bezpośrednich podejściach do miasta, oprócz fortyfikacji typu polowego obejmował forty (o ścianach kilkumetrowej grubości) z czasów Kaizera, unowocześnione i dobrze uzbrojone. Wystarczy powiedzieć, że artyleria kalibru 203 mm i 305 mm ścianom tych fortów nie wyrządzała większego uszczerbku. Załoga każdego z fortów składała się z 350—400 żołnierzy, którzy oprócz uzbrojenia fortyfikacyjnego dysponowali bro-

Dokończenie na str. 2

Rok XIX
Wyd. A'

Poznań
23 lutego 1963

Cena 50 gr
Nr 46 (5925)

Uroczysta sesja w 18 rocznicę wyzwolenia Poznania

Przyznanie nagród za osiągnięcia
w dziedzinie rozwoju miasta i województwa

23 lutego 1945 roku o godzinie 6 rano na gruzach poznańskiej Cytadeli załapały sztandary zwycięskiej Armii Radzieckiej, która tego właśnie dnia ostatecznie rozgromiła hitlerowskie gniazdo oporu w Poznaniu. Dziś miasto nasze i całe województwo obchodzi więc 18 rocznicę wyzwolenia stolicy Wielkopolski. Z tej okazji, w auli UAM odbyła się wczoraj uroczysta sesja Wojewódzkiej Rady Narodowej i Rady Narodowej m. Poznania.

26 bm. XII Plenum KC PZPR

W dniu 26 bm. rozpoczyna się obrady XII Plenum Komitetu Centralnego PZPR. Na porządku obrad: sprawa zwiększenia inwestycji w rolnictwie i zapewnienia dalszego wzrostu produkcji rolnej. (PAP)

W licznym prezydium sesji zasiadli: bawiący w naszym mieście delegacja KC Komunistycznej Partii Bułgarii z jej sekretarzem — I. Prymowem na czele, członek KC PZPR J. Klecha, I sekretarz KW PZPR w Poznaniu J. Szylak, sekretarz KW i I sekretarz KM PZPR Cz. Kończal, konsul ZSRR w Poznaniu F. Szarykin, konsul generalny CSRS w Szczecinie E. Rabyńska, przedstawiciel Armii Radzieckiej gen. mjr Z. K. Slusarenko, przedstawiciel Ludowego Wojska Polskiego, komitetów: Wojewódzkiego i Poznańskiego FJN oraz stronnictw politycznych i organizacji społecznych.

Po powitaniu zgromadzonych przez przewodniczącego Prezydium WRN — Fr. Szczerbala, referat o okolicznościowy wygłosił przewodniczący Prezydium RN m. Poznania — J. Kusiak.

Naświetlił on przebieg walk o Poznań, bohaterską postawę oficerów i żołnierzy Armii Radzieckiej oraz walczą-

Krajowa narada aktywu ZMS zakończyła obrady

22 bm. zakończyła się krajowa narada aktywu robotniczego ZMS. W toku 2-dniowych obrad wystąpiło 86 delegatów. Przyjęta rezolucja oraz ostateczne wyniki narady, które będą opracowane przez KC ZMS, staną się podstawą pracy całego aktywu robotniczego organizacji.

Przed południem 22 bm. delegaci obradowali w czterech komisjach: nowej techniki, rozwoju inicjatyw produkcyj-

nych młodzieży, patronatów młodzieżowych nad nowymi obiektami 5-latkami oraz udziału ZMS w przygotowywaniu kadr dla gospodarki narodowej.

Po południu wznowiona została sesja plenarna, na której sekretarz KC ZMS — Stanisław Kociolek przedstawił wnioski komisji.

Przed zamknięciem obrad zabrał głos I sekretarz KC ZMS — Marian Renke, który poruszył m. in. sprawę młodzieżowego współzawodnictwa pracy, podkreślając, że każda inicjatywa produkcyjna, każde zobowiązanie cehować musi solidność. Nigdy nie mogą być formalne, powierzchowne i obliczone na efekt.

W godzinach wieczornych uczestnicy krajowej narady aktywu robotniczego ZMS zwidzili wystawę 20-lecia PPR w Warszawie. (PAP)

Uroczystości 45 rocznicy Armii Radzieckiej w Moskwie

Jesteśmy silni — chcemy pokoju

W Kremlowskim Pałacu Zjazdów odbyło się uroczyste posiedzenie Moskiewskiej Rady Delegatów Ludu Pracującego z okazji przypadającej 23 lutego 45 rocznicy Radzieckiej Armii i Marynarki Wojennej.

W Prezydium uroczystego posiedzenia zajęli miejsca przywódcy KPZR — wśród nich N. S. Chruszczow w galowym mundurze generalskim — członkowie rządu radzieckiego oraz wyżsi dowódcy wojskowi, m. in. marszałek Woroszyłow.

Olbrymią mieszczącą 6 tysięcy osób salę Pałacu Zjazdów wypełnili przedstawiciele ludzi pracy Moskwy oraz organizacji partyjnych i społecznych.

Minister Obrony ZSRR, marszałek Związku Radzieckiego Rodion Malinowski wygłosił referat pt. „45 lat na straży ojczyzny socjalistycznej”.

Po omówieniu historii powstania i pierwszych bojowych sukcesów Armii Czerwonej — marszałek Malinowski oświadczył, że armia ta jest nierozdzielnie związana z ludem. Zapewnia ona pokój na świecie i bezpieczeństwo wszystkich narodów.

Marszałek Malinowski podkreślił, że w radzieckich siłach zbrojnych nastąpiły w ostatnich latach prawdziwe rewolucyjne przeobrażenia. Dziś radzieckie wojska rakietyowe o przeznaczeniu strategicznym są w stanie zadać w każdej chwili potężny cios rakietowo-nuklearny każdemu agresorowi, który ośmie-

liby się zaatakować ZSRR lub inne kraje socjalistyczne. Jedną tylko międzykontynentalną rakietą z ładunkiem termojądrowym o sile wybuchu stu megaton może całkowicie zniszczyć wszystkie obiekty wojskowe i przemysłowe na obszarze o powierzchni kilku tysięcy kilometrów kwadratowych, a strefa zagrożona niebezpiecznym promieniowaniem radioaktywnym wywołanym eksplozją takiego superpotężnego pocisku może obejmować przestrzeń o powierzchni setek

Dokończenie na str. 2

Oświadczenie Komitetu Centralnego PZPR

Od kilkunastu dni szaleje w Iraku krwawy terror. Skrajnie reakcyjne żywioły, które korzystając z poparcia monopolu naftowego doszły do władzy w tym kraju, rozpętały falę masowych represji przeciwko demokratycznym i patriotycznym siłom narodu.

Pod przykrywką zwalczania „zwolenników reżimu Kase-ma” reakcja krwawo rozprawa się z członkami Irackiej

Partii Komunistycznej, z przedstawieli różnych ugrupowań demokratycznych i działaczami ruchu pokoju. Uzbrojone bandy grasują w robotniczych dzielnicach Bagdadu i innych miast, mordując w domach i na ulicach setki osób. Żandarmeria i policja rozstrzeluje działaczy postępowych. Śmiertelne niebezpieczeństwo zagraża setkom i tysiącom wiernych synów narodu irackiego, których osadzono w więzieniach i obozach koncentracyjnych.

Rozpętany przez nowe władze i skrajną reakcję terror w Iraku wymierzony jest przeciwko tym demokratom i patriotom, którzy przez dziesiątki lat ofiarnie walczyli o prawdziwą wolność swego narodu, którzy w rewolucji 1958 r. obalili proimperialistyczny reżim Nuri Saída.

Iracka Partia Komunistyczna — główny cel ataków reakcji, stała zawsze w pierwszych szeregach bojowników o wolność narodu irackiego. Zawsze występowała na rzecz jednoci narodowych sił patriotycznych w walce przeciwko imperializmowi, przeciwko reżimowi osobistej dyktatury.

Krwawe represje wymierzone są także przeciwko działaczom irackiego ruchu pokoju, których udział w światowym ruchu o utrwalenie pokoju i przyjaźni między narodami przyniósł zaszczyt narodowi irackiemu.

Społeczeństwo polskie jest wstrząśnięte tymi tragicznymi wypadkami i protestuje stanowczo przeciwko zbrodniom irackiej reakcji. Terror w Iraku godzi w elementarne prawa

obywatelskie i ludzkie, jest sprzeczny z żywotnymi interesami republiki i narodu irackiego i powoduje wzrost napięcia w strefie Bliskiego Wschodu. Jest on na rękę jedynie imperializmowi, który nie rezygnuje z prób przywrócenia swej dominacji nad narodami arabskimi.

W tych ciężkich dniach, w bohaterskiej walce przeciwko terrorowi reakcji irackiej demokraci i patrioci mają za sobą sympatię i poparcie całej postępowej opinii publicznej na świecie.

Partia nasza wyraża im swą gorącą solidarność i przyłącza się do powszechnego żądania wobec władz republiki irackiej, aby terrorowi i represjom został położony kres.

Komitet Centralny
Polskiej Zjednoczonej
Partii Robotniczej

Delegaci KC BPK
w HCP i w „Wiepofamie”

Przebywająca w Poznaniu delegacja Komitetu Centralnego Bułgarskiej Partii Komunistycznej spotkała się wczoraj przed południem z członkami sekretariatu KW PZPR oraz przewodniczącymi prezydiów WRN i RN m. Poznania. Na spotkaniu tym goście bułgarscy zaznajomili się z działalnością partyjną w mieście i województwie.

Po południu część delegatów udała się do Zakładów „H. Cegielski”, druga część z sekretarzem KC BPK — Iwanem Primowem — do „Wiepofamy”; towarzyszyli jej sekretarze KW PZPR — Ludwik Drożdż i Czesław Kończal. Dyrektor „Wiepofamy” Marian Polowczyk przedstawił gościom dzieje zakładów. Dziś fabryka eksportuje urządzenia do 28 krajów. W nowym budynku administracyjnym władze organizacji partyjnej „Wiepofamy” poinformowały delegatów o pracy ognia i Komitetu Zakładowego PZPR.

Wczoraszni goście udali się na uroczystą sesję WRN oraz RN m. Poznania i na koncercie urządzonym z okazji rocznicy wyzwolenia miasta.

Dzisiaj goście zapoznają się z osiągnięciami naszego rolnictwa. (P)

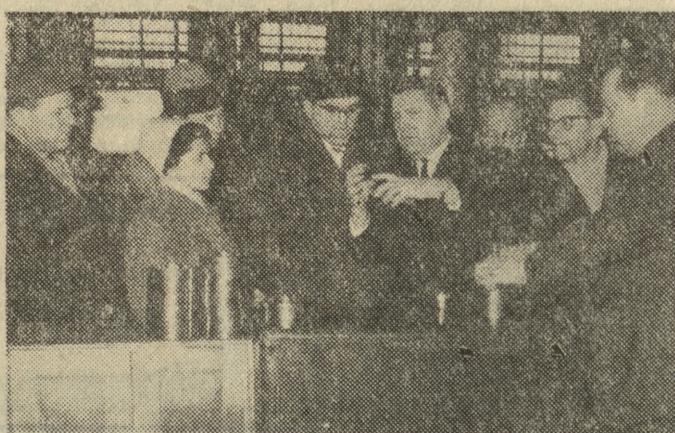
W Poznaniu otwarto Muzeum Wojska

Wczoraj — w przededniu 18 rocznicy wyzwolenia miasta — otwarto w Poznaniu Muzeum Wojska — jeszcze jedna, budząca powszechne zainteresowanie — placówkę muzealną. Zebranych bardzo licznie na uroczystości otwarcia przedstawieli społeczeństwa powiatu dyrektor Muzeum Narodowego prof. Zdzisław Kępiński, dziękując jednocześnie gorąco wszystkim którzy przyczynili się do powstania tak wycieczki, wanego przez mieszkańców Poznania — Muzeum.

Otwarcia Muzeum Wojska dokonał gen. brygady pilot Jan Raczkowski, po czym przewodniczący Prezydium Rady Narodowej miasta Poznania Jerzy Kusiak, wyrażając w krótkich słowach uznanie wszystkim pracującym przy budowie i urządzeniu Muzeum — udekorował inż. Bogdana Bartosiewicza i prof. Zdzisława Kępińskiego Honorowymi Odnakami Miasta Poznania. (az)

Na zdjęciu: delegacja KC BPK w czasie zwiedzania „Wiepofamy”, oprowadzana po zakładach przez dyr. M. Polowczyka.

Fot. — K. Przychodzki

Depesza M. Spychalskiego do R. Malinowskiego

Z okazji 45 rocznicy powstania Armii Radzieckiej, minister obrony narodowej gen. broni M. Spychalski wysłał depeszę z pozdrowieniami do ministra obrony ZSRR marszałka Rodiona Malinowskiego oraz do naczelnego dowódcy Zjednoczonych Sił Zbrojnych Państw-Uczestników Układu Warszawskiego — marszałka Związku Radzieckiego Andrzeja Greckiego.

Król Laosu przybywa z wizytą do Polski

Na zaproszenie przewodniczącego Rady Państwa PRL Aleksandra Zawadzkiego przybędzie do Polski w dniu 1 marca br. z wizytą państwowa król Laosu J. K. M. Sri Savang Vatthana.

Królowi Laosu towarzyszyć będą: syn — książę Sourya Vong Savang, premier rządu laotańskiego książę Souvanna Phouma oraz kilku członków rządu.

J. K. M. Sri Savang Vatthana odbywa obecnie wizytę przyjaźni do państw sygnatariuszy deklaracji o neutralności Laosu z lipca 1962 r., do których zalicza się i Polska. (PAP)

Radarowy kontakt z Czerwoną Planetą

Uczni z kalifornijskiego instytutu technologicznego ogłosili w czwartek, iż udało się im po raz pierwszy nawiązać kontakt radarowy z Marsem.

Wstępna analiza danych świadczą, iż na powierzchni Marsa są obszary gładkie, ale trafiają się też nierówności, mniej więcej tak samo jak na Ziemi i Księżycu.

Stacja nasłuchowa, która dokonała radiolokacji Marsa, uchwyciła go po raz pierwszy pod koniec stycznia. Obecnie uczeni śledzą Czerwoną Planetę 12 godzin dziennie i swoje eksperymenty przerwa dopiero na początku marca, gdy planeta znajdzie się poza zasięgiem radaru.

Na początku lutego odległość między Ziemią a Marsem wynosiła około 100 milionów kilometrów.

(NNP-PAP)

sport.sport

Makula mistrzem świata

Według nieoficjalnych doniesień agencyjnych, Polak Makula zapewnił już sobie tytuł szybowniczego mistrza świata w klasie otwartej. Nasz reprezentant zajął pierwsze miejsce w przelocie otwartym — szóstej konkurencji szybowniczego mistrzostwa świata. Makula przeleciał 716 km. Jest to wynik lepszy od rekordu Polski. (m)

Kwiaty dla Ciebie

Jednym z tych kwiatów, wręczonych kobietom w „Adrii” w dniu ich święta, 8 marca, będzie pokaz najnowszej odzieży, produkowanej przez kluczowy przemysł odzieżowy na najbliższy sezon. W imprezie zapowiedzieli Państwo swoje udział Państwowe Zakłady Przemysłu Odzieżowego z Jarocina, Poznania, Warszawy, Wrocławia, Krakowa i Bytomia. Wraz z modelami przybędą do Poznania przedstawiciele dyrekcji i załogi tych zakładów, by nawiązać tu z klientkami bezpośredni kontakt. Wkrótce dalsze szczegóły.

POGODA

Jak podaje PIHM — w dniu 23 bm. przewidziane jest zachmurzenie umiarkowane, przejściowo duże. Temperatura minimalna w nocy od minus 15 st. w dzielnicach północnych i centralnych do minus 10 st. na południu. W dzień temperatura maksymalna od minus 1 st. nad morzem do minus 6 st. na południowym wschodzie. Wiatry słabe z kierunków północnych.

Zakończenie rejsu „Ansoastegui”

Dziesięciu partyzantów ze statku wenezuelskiego „Ansoastegui”, którzy poprosili o azyl w Brazylii, nie mogli w czwartek odpłynąć na pokładzie okrętu wojennego „Solimões”, unieruchomionego z powodu awarii w porcie Santa-ny.

Przybędą oni w sobotę do Rio de Janeiro wojskowym samolotem brazylijskim, a następnie przewiezieni zostaną do miasteczka Nova Friburgo, położonego w odległości 30 km od Rio.

„Ansoastegui” przekazany został w czwartek władzom wenezuelskim. (PAP)

Na poznańskiej giełdzie

Buble za pół miliarda zł?

Ponad tysiąc handlowców z hurtu i detalu przybyło do Poznania na krajową giełdę wymienną odzieży. Była to pierwsza impreza w tej branży.

28 hurtowni państwowych — z wiejskiego handlu spółdzielczego oraz niektóre zakłady przemysłu odzieżowego, prezentowały w Poznaniu nad wyzkiem swoich zapasów na sumę 662,3 mln. zł. W wartości tej 345 mln. zł stanowiły towary hurtu państwowego, 231 mln. zł — wiejskiego i 87 mln zł — niesprzedana produkcja przemysłu. Artykuły tekstylne stanowiły ponad 260 mln. zł, odzież — ponad 300 mln. zł, resztę zaś — wyroby dziewiarskie i północoszyte.

Taka była wartość i asortyment zapasów, których właściciele nie mogli sprzedać klientom na swoim terenie. Poznańska giełda miała właśnie skoncentrować te „niechodliwe” towary z całego kraju, aby handlowcy mogli się zorientować, jakie wyroby znajdują nabywców w ich rejonach.

W wyniku giełdy sprzedano towary wartości 127 mln. zł. (Hurt państwowy — 54 mln. zł, wiejski — 53 mln. zł, przemysł — 21 mln. zł). Prawie 20 proc. zapasów znalazło więc nabywców. Czy to dużo? Wszyscy uczestnicy są bardzo zadowoleni. My powiedzmy inaczej: towary sprzedane na giełdzie nie będą już leżeć w magazynach i zamrażać 127 mln zł, znajdując nowych nabywców, którym tych właśnie wyrobów brakowało. Nadal jednak pozostaje problem: co zro-

Zmarł Józef Gosławski

Przed kilku dniami zmarł w Warszawie jeden z wybitnych polskich rzeźbiarzy średniego pokolenia, Józef Gosławski. Należał on do nielicznej w naszym kraju grupy rzeźbiarzy, którzy większość swych zainteresowań artystycznych poświęcili medalierstwu. Pamiątkami z tej dziedziny, pozostawionymi przez Zmarłego, są dziś medal Grunwaldzki, poświęcony męczennikom obozów koncentracyjnych oraz liczne medale o tematyce wojskowej. Za te ostatnie prace kilka miesięcy przed śmiercią otrzymał Nagrodę Ministerstwa Obrony Narodowej.

Józef Gosławski był również twórcą wielu pomników, m. in. pomnika wzniesionego w byłym obozie koncentracyjnym w Zabikowie. Ta praca wiąże się z po- bytem Józefa Gosławskiego w Poznaniu. Osiedliwszy się w naszym mieście w kilka lat po wojnie, sprawował w latach 1954—55 funkcję prezesa Zarządu Okręgu ZPAP. Przez pewien czas był również wykładowcą w poznańskiej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych.

Muzeum Wojska

Jak informujemy na str. 1, w Poznaniu otwarto Muzeum Wojska. Na zdjęciu moment poświęcenia wstęgi przez gen. Jana Rączkowskiego.

Fot. — K. Przychodźki

Wymysł „wściekłych” o napadzie na kuter

Kennedy nie wierzy w incydent u wybrzeży Kuby

Agencja TASS donosi z Waszyngtonu, że najwidoczniej po to, by wzmocnić kampanię antykubańską, Ministerstwo Obrony USA oznajmiło, że 20 lutego kubańskie samoloty wojskowe napadły rzekomo na amerykański kuter rybacki płynący o 60 mil morskich na północ od wybrzeży Kuby.

Prowokacyjne oświadczenie Pentagonu zrodziło natychmiast całą serię podlegających antykubańskich wystąpień ze strony „wściekłych”.

Biały Dom oznajmił, iż rząd amerykański przesłał protest do rządu Kuby i że amerykańskimi siłami zbrojnymi polecono „podjąć wszelkie niezbęd-

ne środki przeciwko powtórzeniu się podobnych napadów”.

Na czwartkowej cotygodniowej konferencji prasowej prezydent Kennedy, mówiąc o Kuby, jeszcze raz podkreślił, iż rząd amerykański dostrzega różnicę między bronią ofensywną i obronną i dodał, iż myśliwców znajdujących się na wyspie zwykle nie uważa się za broń napastniczą.

Nawiązując do informacji o „ostrzeleniu” kutra amerykańskiego przez myśliwce kubańskie prezydent oświadczył, że na razie nie można stwierdzić stanowczo, czy dokonano napadów. „Myślę, że komuś, kto płynie kutrem, może się wydawać, iż dokonano napadów, nawet jeśli samoloty zajmowały się po prostu strzelaniem ćwiczebnym do jakiegoś innego celu”.

Kennedy powiedział, że nie uważa, aby 1 kwietnia br. miał stać się ostateczny możliwy termin osiągnięcia porozumienia o zakazie prób jądrowych. Jednocześnie prezydent wyraził nadzieję, że do 1 kwietnia uda się w Genewie osiągnąć postępek, mimo iż „jest jesz-

cze dość dużo szczegółów, które trzeba uregulować”. „Sądzę — dodał Kennedy — że ludzie, którzy występują przeciwko tym staraniom powinni pamiętać, iż jedyną inną możliwością jest rozpowszechnienie się broni jądrowej i uzyskanie jej przez państwa, których rządzący mogą być nieodpowiedzialni”.

Na temat problemu berlińskiego Kennedy powiedział, że Stany Zjednoczone badają czy istnieje jakaś „zadawalająca podstawa” do dalszych rokowań w tej sprawie.

Prezydent nawiązał również do doniesień prasowych, iż Stany Zjednoczone proponują obecnie utworzyć w ramach NATO flotę na wodną wyposażoną w broń jądrową. „Zasada porozumienia z Nassau o utworzeniu wielopartystycznych sił nuklearnych — powiedział na ten temat Kennedy — będzie pozostawać w mocy niezależnie od tego, czy chodzi o flotę podwodną czy nawodną.” (PAP)

CIA przygotowywała desant na Kubę

Ministerstwo Rewolucyjnych Sił Zbrojnych Kuby ogłosiło komunikat, który podaje, że jednostki kubańskiej Marynarki Wojennej wykryły i ujęły w dniu 21 bm. dwa kutry rybackie w trakcie przygotowań do dokonania desantu dywersyjno-spiegowskiego na wybrzeże Kuby. Są to te same statki rybackie, które w dniu 13 bm. zaatakował i uprowadził w kierunku Florydy statek piracki.

Jak stwierdza komunikat na obu kuterach znajdowało się 8 agentów CIA, znaczna ilość broni, pieniądze oraz amerykańskie mundury wojskowe.

Ogłoszony komunikat rzucił światło na istotne przyczyny wystosowania przez rząd USA noty protestacyjnej w związku z rzekomym „atakami” samolotów kubańskich na amerykański statek rybacki. (PAP)

Ponad 500 ofiar trzęsienia ziemi

Agencja Reutera powołując się na oświadczenie rzecznika amerykańskiej bazy wojskowej w Wheelus (Libia) donosi, iż wskutek katastrofalnego trzęsienia ziemi, jakie nawiedziło miasto Barka zginęło ponad 500 osób.

Setki mieszkańców miasta odniosło rany. Ekipy ratownicze nadal poszukują w ruinach dalszych zwłok ofiar kataklizmu. Na miejsce przybyły już pierwsze ekipy ratownicze. M. in. dostarczono drogą lotniczą przenośny szpital, kilka ambulansów oraz lekarstwa i artykuły żywnościowe.

Generale, wyzwalałście Poznań...

Dokończenie ze str. 1

nia walki z bliska jak np. „pancerfaustami” i to w takiej ilości, że po wyzwoleniu Poznania starczyło jej dla 2 dywizji przy zdobywaniu twierdzy w Kostrzynie n/Odrą i Berlina; niszczyliśmy Niemców ich własną bronią.

Wojska niemieckie w Poznaniu miały bezwzględny rozkaz, za wszelką cenę utrzymać ten ważny węzeł strategiczny aż do czasu nadejścia odsieczy z zachodu. Niemcy na ślepo wykonywali szaleńcze rozkazy, chociaż rozumiało im się, że garnizon składający się z 60 tys. żołnierzy skazany jest na zagładę.

— Wspomnieliśmy o artylerii. Jaką odegrała ona rolę w walkach o Poznań?

— Na to pytanie najlepiej odpowiedziałby dowódca artylerii generał Zieleniec. Sam mogę tylko dodać, że w szturmie takich fortów jak Tietzen, Bonin 5a, Waldersee 4a* i inne, przy niszczeniu bunkrów artyleria miała decydujące znaczenie. Doniosłą rolę odegrała artyleria także w natarciu na Cytadelę, w walkach o wał obronny twierdzy, reduity i fosy fortecne, dotyczy to również lotnictwa, które wykorzystane było tylko w czasie szturmów na Cytadelę, zarówno w dzień jak i w nocy. Przy zdobywaniu domów, w których umocnili się Niemcy oraz w walkach ulicznych stosowane były raczej „pancerfausty” i granaty.

Podczas walk o Poznań dowodziłem najpierw dywizją gwardyjską a następnie korpusem, który bezpośrednio wyzwalał miasto. Mój punkt dowodzenia znajdował się na tarasie teatru Opery. Później przeniosłem go bliżej Cytadeli.

— Jak Towarzysz General odcenia pomoc poznańców w walkach o miasto i twierdzę?

— Poznańcy, zwłaszcza kiedy rozpoczęły się walki uliczne, udzielali nam dużej pomocy w rozpoznawaniu celów i obiektów do zdobycia. Znajac dobrze swoje miasto patriotycznie wskazywali, jak niepostrzeżenie dla nieprzyjaciela podejść do obiektów ataku, często towarzyszyli czołowym pododdziałom i wskazywali przejścia podziemne, korytarze, którymi Niemcy dokonywali wypadów na tyły naszych oddziałów, atakując je z zaskoczenia. Szczególnie silny wypad z Cytadeli przeprowadzili Niemcy w rejon Starego Miasta. Piechotowicze chroniony przez nas Stary Rynek został wtedy w ponad dwudziestogodzinnych walkach doszczętnie zniszczony.

W bezpośrednim ataku na Cytadelę, jak również w czasie ostatecznego szturmów w dniach 17—23 lutego poznańcy pomagali naszym wojskom bardzo aktywnie w pokonywaniu fosy fortecnej oraz w zdobyciu wału obronnego. Gdyby nie braterska pomoc Polaków, walki na terenie miasta i Cytadeli trwałyby znacznie dłużej, a liczba ofiar, szczególnie ludności cywilnej i rozmiarów zniszczeń — byłyby jeszcze większe. Podczas tych zawziętych walk poległo nie tylko kilka tysięcy żołnierzy radzieckich, lecz również wielu nieznanym bohaterów. Cześć i chwała mężnym synom narodu polskiego, którzy nie szczędzili życia dla swojej ojczyzny.

— Gdzie walczyli Towarzysze General po wyzwoleniu Poznania i zdobyciu Cytadeli?

— Potem walczyliśmy o zdobycie „twierdzy Kostrzyn”, a następnie ruszyliśmy w kierunku Berlina. Stoczyliśmy zawzięte boje na wzgórzach pod Muenchenbergiem, Koepe-nick, braliśmy udział w szturmie na Berlin, aż do zdobycia Reichstagu. W czasie operacji berlińskiej znowu spotkałem się z Polakami, żołnierzami i Armią Wojska Polskiego. Oni nacierali na Reichstag od północy, a my od południowego wschodu. Spotkanie odbyło się w pobliżu Reichskanzlei.

Lata wojny scementowały przyjaźń między narodami Związku Radzieckiego i Polskim. Pozwól sobie za pośrednictwem waszego dziennika w rocznicę wyzwolenia Poznania, przekazać mieszkańcom bohaterstwa miasta gorące pozdrowienia, jak również życzyć im dalszych sukcesów w budowie socjalizmu, zdrowia i wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.

Rozmawiał: ZBIGNIEW MIKA

*) Nazwy niemieckie

Uroczysta sesja w rocznicę wyzwolenia Poznania

Dokończenie ze str. 1

Mówca podkreślił, że chociaż wojna pociągnęła olbrzymie spustoszenie w gospodarce naszego województwa, to — nie przestając być zielonym zagłębieniem — przekształciła się ono w jeden z najbardziej uprzemysłowionych regionów kraju. Najprężniejsze zaś są wschodnie rejony województwa, które przed wojną należały do najbardziej zacofanych gospodarczo i kulturalnie.

— „Na dzisiejszej, uroczystej sesji z okazji 18-rocznicy wyzwolenia Poznania i Wielkopolski — powiedział m. in. J. Kusiak — podsumowujemy dorobek minionych lat, określamy zadania i linie postępowania na rok bieżący. Jednocześnie jednak mamy okazję skonfrontować to, co dokonało, co realizujemy nasze pokolenie, z 1000-letnią walką narodu polskiego. Obchody Tysiąclecia Państwa Polskiego stały się okazją do pokazania całemu narodowi, że nasza walka ma ścisły związek z postępowymi, rewolucyjnymi tradycjami naszych poprzedników”.

Na zakończenie przemówienia J. Kusiak szczególnie podkreślił współpracę gospodarczą między obozem państw socjalistycznych.

Następnie zabrał głos sekretarz KC KPZ — I. Prymow, który przekazał społeczeństwu Wielkopolski serdeczne pozdrowienia od ca-

łego narodu bułgarskiego. Pozdrowienia oraz życzenia dalszych osiągnięć w rozwoju województwa i województwa złożył także przedstawiciel Armii Radzieckiej — gen. mjr. Z. K. Słusarenko. Wiele miejsca w swym przemówieniu poświęcił on omówieniu rozwijającej się współpracy i przyjaźni między narodami ZSRR i Polski.

Na wczorajszej uroczystej sesji podjęto uchwałę w sprawie przyznania nagród województwa i miasta Poznania za rok 1962.

W dziedzinie nauki nagrodę zespołową otrzymali — prof. dr. J. Moll, inż. Fr. Piłucki i inż. W. Szymkowiak — za skonstruowanie urządzenia sztucznego serca i wyniki uzyskane przy operacjach serca. W dziedzinie nauki nagrodę zespołową przyznano prof. dr. J. Janickiemu, prof. dr. J. Pawelkiewiczowi oraz dr. inż. K. Szabotko — za prace naukowe i zainicjowanie ich praktycznego wykorzystania w dziedzinie zoologochowalniczej i hodowlanej zwierząt. W dziedzinie techniki i przemysłu nagrodę zespołową otrzymali Fr. Chmiel, inż. J. Harasimczuk, dr. inż. J. Wierczok, inż. Z. Turek i inż. K. Kodym — za wprowadzenie postępu technicznego w urządzeniach energetycznych instalacji pary wysoko-prężnej i zwiększenia wykorzystania mocy turbozespołów Elektrowni „Ko-

lin”. W dziedzinie rolnictwa nagrodę zespołową przyznano dr. K. Piechowiakowi, mgr. inż. Irenei Lewickiej, mgr. inż. S. Sobiechowi — za zainicjowanie i organizację produkcji ziemniaków sadzeniowych w regionach zamkniętych.

Kolejną nagrodę zespołową — w dziedzinie budownictwa i architektury — otrzymali: inż. arch. J. Węclawski, mgr. inż. arch. T. Płonczak, mgr. inż. arch. W. Kasprzycki, mgr. inż. arch. W. Wojciechowski, mgr. inż. T. Ratajczak, inż. T. Szmaus, inż. J. Deskur, inż. T. Bekas i inż. L. Kolasinski — za wprowadzenie po raz pierwszy w Poznaniu budownictwa uprzemysłowionego ze szczególnym uwzględnieniem budowy osiedla „Grunwald”.

Uchwałą wczorajszej sesji nadano także szereg nagród w grupie „młodych”. W dziedzinie nauki otrzymali ją dr. med. K. Baczek — za dotychczasowe osiągnięcia w dziedzinie nefrologii, ze szczególnym uwzględnieniem uruchomienia i zastosowania aparatury potrzebnej do badań w tym zakresie i praktycznego jej wykorzystania w lecznictwie. Drugą z kolei nagrodę otrzymał w zakresie nauki doc. dr. A. Łopata — za prace naukowe z zakresu teorii państwa i prawa, ze szczególnym uwzględnieniem pracy pt. „Państwo socjalistyczne, a związki zawodowe”. Nagrodę zespołową w dziedzinie techniki i przemysłu nadano: dr. inż. Z. Szważy, dr. inż. Z. Kachlickiemu, mgr. inż. St. Poliszkiemu, mgr. inż. H. Grocholskiemu i mgr. inż. J. Gąszczakowi — za badania z zakresu automatyki i elektroniki oraz opracowanie 11 aparatów i uruchomienie ich serii doświadczeń, a także za inicjatywę przekazania ich do produkcji wielkoseryjnej.

W imieniu nagrodzonych podziękował za zaszczytne wyróżnienia prof. dr. J. Moll. Stwierdził on, że przyznane nagrody staną się dalszym bodźcem do pracy nad rozwojem naszego miasta i województwa.

Cześć oficjalną sesji zakończyło odpiewanie „Międzynarodówki”. Natomiast w części artystycznej odbył się koncert symfoniczny orkiestry Poznańskiej Filharmonii pod dyr. Z. Szostaka. Solistami wieczoru byli: A. Hiolski, J. Kaliszewski i J. Jański. (an)

Na Cytadeli

Również wczoraj, w godzinach popołudniowych, na stokach Cytadeli złożono wieńce pod Pomnikiem Bohaterów. Po odegraniu hymnów polskiego i radzieckiego oraz oddaniu honorów przez kompanię WP, wieńce pod pomnikami i na grobach żołnierzy Armii Radzieckiej złożyły delegacje: KW i KM PZPR, rad narodowych — Wojewódzkiej i m. Poznania, wojska, organizacji społecznych i wielu zakładów pracy. Wieńce złożyła również delegacja radziecka z konsulem ZSRR w Poznaniu, F. Szarykinem na czele. (Jo4)

W dniu 18 rocznicy wyzwolenia Poznania przypada równocześnie 45 rocznica powstania Armii Radzieckiej. Tej okazji Liga Obrony Kraju — Stare Miasto poświęca swój 26 koncert rozrywkowy. Odbył się on w miniony czwartek w sali Garnizonowego Klubu Oficerskiego.

Program koncertu wypełniły występy zespołu młodzieżowego z PGB 3 „Komety” oraz artystów Operetki Poznańskiej.

Obecni byli na koncercie przedstawiciele Armii Radzieckiej oraz Konsulatu ZSRR w Poznaniu. (c)

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował Janusz Marciszewski.

GŁOS WIELKOPOLSKI redakcja: Kolegium. Adres redakcji: Poznań, ul. Grunwaldzka 19. Centrala telef. 611-21 łączą wszystkie działy. Druk: Zakłady Graficzne im. M. Kasprzaka. P-8

